

KRATKA DNEVNA ZGODBA

W. SZANIAWSKI:

ZA SLUŽBICO

Onega dne me je zaneslo slučajno k starim znanecem, zakoncem Mieczynskim.

obljubil službo. To je baje zelo spreten dečko in tudi on ima dobre zveze.

z denarjem, temveč tudi s kreditom. Mieczynskega imam rad.

ŽIVLJENJE V GLOBINAH OCEANA

Življenje po morskih globinah je zadnje čase zelo zainteresiralo gotove znanstvene kroge.

skozi te se da mirno opazovati življenje morskega dna in fotografirati. Opazovalec, ki sedi v krogli,

Na najnovejši tovarni aparat je okrog 40 kilometrov težki šlem, na katerega so pritrjene cevi za dihanje.

Pa tudi v Williamsonovi krogli ni nareženo globoke kot 50 do 60 metrov. Pri proučevanju strašnih oceanskih globlin se mora učenjak pač odreči svojemu osebnemu opazovanju.

Raziskovalci globlin pravijo, da taki sprehodi po morskem dnu jako zanimivi. Kakor visoki list dosegajo na dno, kjer vlada navsakrog mrtva tišina.

Globoke na morskem dnu leži ostojice ogromnega kita, čigar deli štrlijo kakor grebeni proti vrhu. Skozi skelet le potijo neme "podgane-ribe".

— Kaj že greš? — je vprašal Mieczynski in po glasu sem spoznal, da se mu je odvalil kamen od srea.

Prvi korak k zmagi nad spodnjim svetom oceana, je moja pot z globlinsko gondolo. Sicer je 700 m, ki sem jih dosegel, v primeri z rajglobljim morjem (nad 10.000 metrov) komaj imena vredno.

TRAGEDIJA AVSTRALSKIH ČRNCEV

Že dolgo pred prvim angleškim pristankom na avstralskih tleh, v Sidney Cove, sedanjem Port Jacksonu, leta 1788, so bili praprebivalci Avstralije umirajoča rasa.

vernejših državah s tropično klimo. Tam hodijo moški in ženske brez obleke. Celo civilizirani domačini vržejo v teh predelih obleko s sebe, ako so sami med seboj.

Radu nizke kulturne stopnje — Avstraleci spadajo med primitivce z najstarejšo kulturo — so Avstraleci pač zaprti sami vase in ne prizadevajo nikakih težav sosednim civilizirancem.

Način, kako postopa avstralski črnci s svojo ženo, je nečloveški. Žena mu ni več kot gola lastnina, ki jo sme vcelej po mili volji porabljati.

Učni potopiti vsaj v tisočmetersko globoino. Za to svrhu bom potreboval večjo gondolo in debelejšee stene, zakaj pritisk morskih plasti se strahotno veča z globino.

Na lovu in ribolovu pa se pokazuje Avstralec v vsej svoji sposobnosti. Tu dokazuje sleherni domačin izredno vzdržljivost, spretnost in zvestost.

Ke sem gledal skozi "okno" gondole, sem videl krog in krog same zvezdnato nebo. Povsod so se užigale majhne in velike luči.

Orožje, ki ga Avstralec najbolj uporablja in ki je pravo čudo primitivne kulture, je bumerang. srpasti bat, ki ga zavijati proti cilju (zlasti proti pticam na poletu) in če ne zadene, se vrne v istih krožnicah nazaj.

Tudi Vi želite še enkrat videti domovino! Za denar, katerega potrošite v brezdelju, lahko uresničite Vašo željo in obiščete rojstni kraj.

VABILO na VESELICO KATERO PRIREDI DRUŠTVO SV. PAVLA št. 118 K. S. K. J. v Little Falls, N. Y.

znajo šele kot zreli možje. To je drugi eskimski kajak — namreč po izredni duhovitosti. Največji dogodek v življenju avstralskega črnca pa je iniciacija.

NAZNANILO IN ZAHVALA! Potrtega sva naznanjam sorodnikom, prijateljem in znanecem tužno vest, da je preminila naša ljubljena soproga oziroma mati — MARIJA GREGORKA

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

VSAKDANJI KRUH

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

44 (Nadaljevanje.)

In s seboj je tudi vzel blagajno. Vse je izpraznil. O tem seveda stara ne govori, ampak Eli mi je povedala. Celo blagajno par sto dinarjev! Hahaha!

Vkradel! To je bil obupen krik. Matilda prestrašena poskoči, kajti Mina prebledi in omahne. Teško zopet sede na košaro. Njene ustnice so postale popolnoma bele.

Zdaj pa reče s tresočim glasom: — Kako sem se prestrašila, — ter pogleda Matilda tako mило, kot bi jo hotela prositi, da molči.

Berta pa govori dalje: — Lepa stvar je to! Ti pa si tako dobrega srca. Mina. Tvoja žlahta ti ni prav nič dobra. Ta poba pa tako ni nič vreden.

Vendar se mi teta smili, — pravi tiho Mina in povese glavo. Tiho sedi in poslušaj, kaj ji Berta še dalje pripoveduje. Živo opisuje neizmerno žalost Režekovih in usodo izgubljenega sina.

Kot bi se ji odvalil kamen od srca, se zdi Mini, ko je Berta odšla. Brezbrižno ji ponudi roko, toda ko je Berta že na pragu, ji pride na misel:

— Berta! Nikar ne pozabi! Saj veš, pri gospej, za mojo službo! Za božjo voljo, stori mi to!

— Da, da! — Berta priklama in se smeje.

In Mina tudi priklama in se zasmije. Tako dolgo se je zdržala, ko pa Berta zapre vrata, se opoteče proti postelji, leže in zarije glavo v blazine. — Ukradel —! To je bil smrtni strah —!

Berta pride vesela domov. — Vse vaše želje se vam bodo izpolnile, solnce sreče se vam smeje, — to ni bilo brez pomena. Veselo pri sebi počjo hoče skozi vrata, tedaj pa se zadene v neko žensko. Nenadoma se je prikazala pred njo, kot temna senca. Očitajoč pogled zadene Berto.

Ho, to je bila dolga, suha postava! Berta se boža po okrogli rami, kjer se vedno čuti, ko se je sunila ob trde kosti.

V kleti izve, da je to gospodična Kašca, zelo bogata, ki stanuje v drugem nadstropju, je zelo pobožna in podpira uboge.

— Pa vendar skopa, — pravi gospa Režekova. — K nam v klet skoro nikdar ne pride; ne vem, od česa živi. Tudi dekile nima. Kadar pride k nam, pride samo proti večeru in tedaj nabaše v svojo umazano usnjeno torbo za groš repe.

Celo noč se je Berti sanjalo o suhi gospodični Kašci in njenem temnem pogledu ter usnjati torbi.

Tudi Mina je imela strašne sanje, iz katerih se je nenadoma zbudila.

Bilo je že proti jutru; blede jutranja svetloba je padala na njeno posteljo. Bilo ji je slabo. V veliki bojzani vstane, gre bos-a do svoje košare in poišče najbolj potrebne stvari — samo da bi vse imela pripravljeno, ako mora iti k taki gospej. Čutila je: nekaj velikega se je pripravljalo v njej!

Mraz jo stresa in po požene nazaj v posteljo. Tu čepi, napoi vzravnan, poti se v mrzlem znoju, kolena ima krčevito skrčena, komolce ima stisnjene ob strani, usta so ji bolešno zaokrožena. Ko je vželo solnce, jo zbudi Matilda, ki je mirno spala poleg nje.

Prišel se je nedeljski dan, zadnji dan maja, tako gorak, tako zlat, da se je že zdelo, da je prišlo poletje v svojem popolnem razvoju. Vročina je tiščala k tlom. Divje akacije v parku, ki so bile zjutraj polne popja, so opoldne evetele.

Ko se je solnčna obla konečno nagnila in je večerni veter olajšal dnevno soparo, se je v Matildini sobi oglasil slaboten, bolesten glasek — prvi jok!

Bila je deklica.

V posredovalnici v Lovski ulici je našla Mina službo.

Gospod Mlinar sam jo je vdnjal. V svojem že malo ponošenem povrniku in svetlo okračenem visokem cilindru je hodil po napolnjenem prostoru delavske posredovalnice. Med dekleti in ženami, ki so se suvale in delavale, je njo izbral, Mino, ki je ponižno stala v kotu in je krčevito trdno držala delavsko knjižico v rokah. Pogleda njena izpročevala, Mina pa v zadregi vleče za svoj predpasnik — izpričevala niso bila posebno dobra. Toda gospod Mlinar ne trne z očmi. Kdor ni posebno premožen, ne more mnogo zahtevati in še posebno, ako je v hiši pet otrok. S tiho skrbjo jo opazuje — ali bo hotela sprejeti? Da je najmlajši otrok šele osem dni star, ji je zamočal.

Pa tudi Mina ga gleda v veliki skrbi — ali jo bo hotel vzeti? Navzlic izpričevalom? Ako se bo spodtikal nad njimi, kje naj dobi drugo službo? In službo je morala imeti! Vsa kri ji izgine z obličja, noge se ji tresejo, ki so bile vsled poroda še tako slabotne in otečene vsled dolgega pota in dolgega čakanja.

Velika teža ji pade od srca, ko ji reče:

— Dam petinštirideset dinarjev!

Mina se globoko oddahne.

Ker ne odgovori takoj, misli, da ni zadovoljna s ponudeno plačo, zato naglo reče:

— Petdeset! In to je največ, kar morem ponuditi.

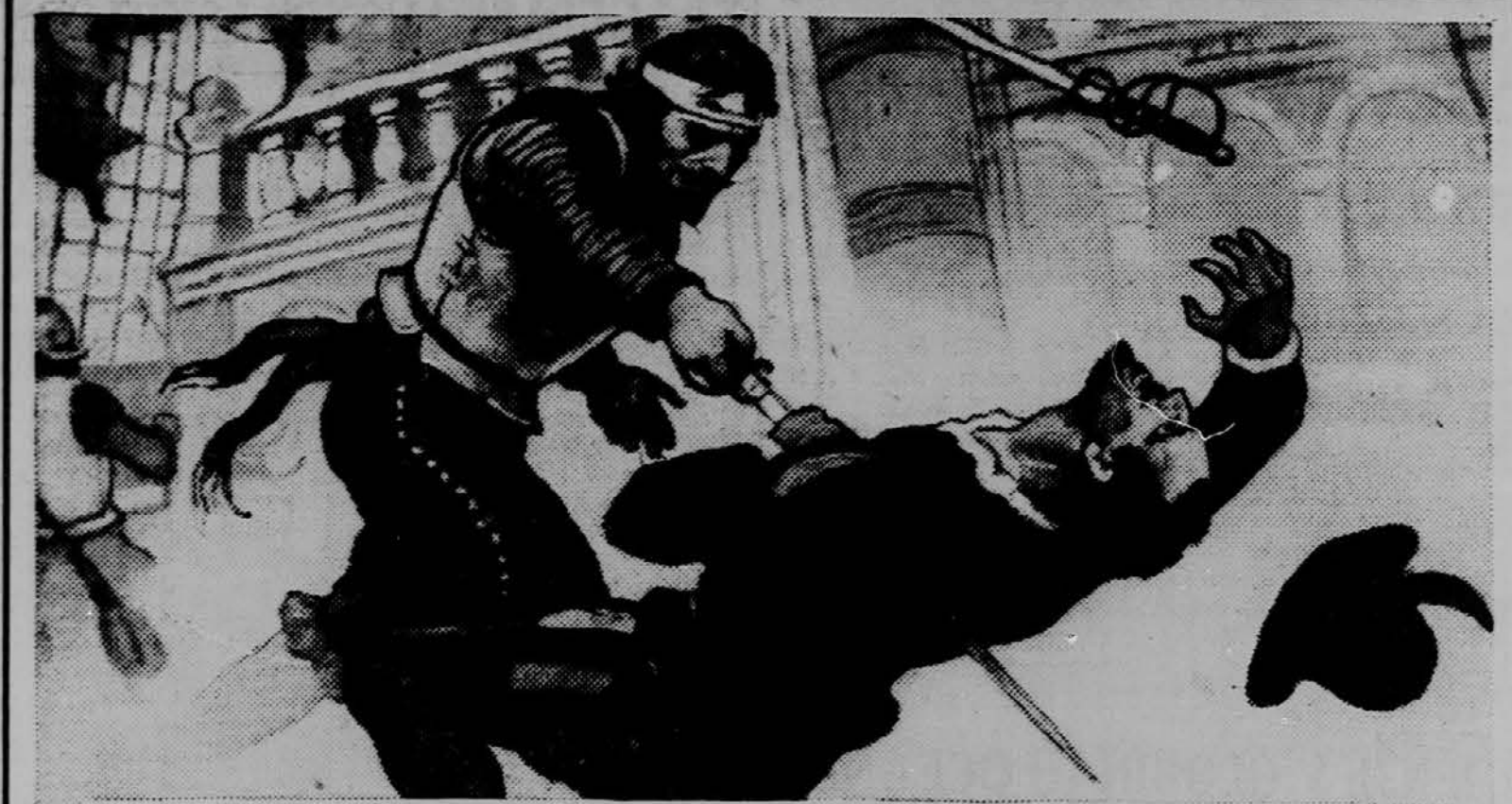
Oba sta bila vesela, da sta se našla. —

Tako je bila Mina že nad eno leto v Mlinarjevi hiši. Bleda gopa Mlinarjeva, ki jo je mučil večni kašelj, še ni nikdar imela tako dobre služkinje. Mina je bila popolnoma na svojem mestu; od prve ure, ko je s težkimi koraki prišla k postelji še bolne gospe in ji vzela otroka iz slabotnih rok, do danes, ko je še vedno z isto neutrudljivostjo prala plenice.

Gospod Mlinar je videl boljše dneve; bil je sin premožnih staršev in je imel svojo trgovino. Ni bila njegova krivda, da je trgovina nazadovala. Imel je nesrečo; navzlic največji marljivosti ni mogel poravnati izgub. Toda vedno je bil trdno prepričan, da se bo obrnilo na boljše. Poleg tega je imel pet otrok, ki so prišli naglo drug za drugim in bolešno ženo! Moral je biti vesel, da je dobil službo v mestnem uradu.

Mlinarjevo stanovanje je bilo majhno, v pritličju v tako imenovani vrtni hiši na Kolodvorski ulici. Navadno je bilo temno in malo vlažno. V večji sobi, ki je bila z uagnjalom razdeljena na dva dela — v enem so jedli — v drugem pa je spala gospa Mlinarjeva in trije starejši otroci. V temnem kotu je stala postelja gospoda Mlinarja. V majhni čumnatih poleg kuhinje je spala Mina z dveema najmlajšima otrokoma. Poleg tega so imeli tudi salon s svetlomodrim pohištvom; to je bilo njihovo svetišče.

Mila je polagoma prišla do gotove oblasti v hiši; otroci so se je držali kot trta kola in vendar so se bali udarcev raskave roke in je v tem nadomestovala slabotno mater. Tukaj v dela polni vsakdanjosti omejenega gospodinjstva se je Mina razvila; ne je cvetlice, ki raste na prostem v zraku in solncu, temveč v trdo, trpežno rastlino, ki lahko prenese vročino in mraz in uspeva na najmanjšem prostoru zemlje.

"Narava v Surovosti je redkokdaj MILA"

MORSKI VOLK

"Narava v Surovosti" — kot jo je naslikal znani umetnik N. C. Wyeth ... nardahnujen od strahotnih napadov zloglasnega kapitana Kidda na zlatom obložene španske jadrnice (1696), kar ga je napravilo za strah španskega tovrnega brodorja. "Narava v Surovosti je Redkokdaj Mila" — in surov tobak nima mesta v cigaretah.

V Luckies ni surovega tobaka —zato so tako mile

MI kupujemo najboljši in najfinejši tobak na celem svetu — toda s tem še ni povedano, zakaj ljudje vsepovsod smatrajo Lucky Strike za najmilejšo cigareto. Dejstvo je, da nikdar ne pregledamo resnice, da je "Narava v Surovosti Redkokdaj Mila" — zato je temu fine-

ranju in miljenju dana dobrota onega Lucky Strike čistilnega procesa, ki je opisan z besedami — "It's toasted." Zato pravijo ljudje v vsakem mestu, trgu in vasi, da so Luckies tako mile cigarete. "It's toasted" Ta zavojček milih Luckies

Kadar se je ob prosti nedelji Mina pogledala v zrcalu, se je sama čudila, da je bila šele sredi dvajsetih. Že toliko brazd na čelu! Bok je močen, hrbet širok! Vse svoje obleke je z veliko težavo razširila, kajti za nove obleke ni imela denarja. Samo črna volnena nedeljska obleka, v kateri je enkrat preživela blaženo nedeljo, je ostala neizpremenjena. Z dovoljenjem gospe Mlinarjeve jo je sleoa obesiti v omaro, kjer je sama imela spravljeno svojo obleko. Na steni v njeni sobi bi gotovo obledela. Vzela jo je samo, da jo je očistila prahu in molov. Da bi jo oblekla ob nedeljah, ko je šla z otroci in otroškimi vozičkom v park, se ji je zdelo škoda. In ob prostih nedeljah, ko je v Matildini sobi v svojem naročju zibala svojega otroka, je bila tudi še vedno dobra modra obleka, katero je na več krajih razpustila in je ni bilo škoda, ako je bila kdaj zmočena.

(Dalje prihodnjic.)

GANDHI V LUČI NJEGOVE PISAVE

Dunajski grafolog Rafael Schermann je proučil Gandhijevo pismo in pravi, da je Gandhi nenavaden človek. Moč je star, njegov luh je pa ostal mlad, je izredno močan in se ne da od nobene strani vlpjavati. Vse njegovo življenje je prepleteno z boji, telo se upogiba pod težo tega, kar teži njegove možgane. Sklepe dela in uresničuje tako naglo, da ljudje iz njegove okolice kar ne morejo verjeti, da je to mogoče. Ljudje, ki prihajajo k njemu, morajo biti temeljito pripravljene, kajti v njegovih možganih je zabeležena vsaka malenkost. Vsega se spominja, vse točno ve za več let nazaj. Je neverjetno strog, v dno duše pa mehak. Ljudje, ki imajo z njim opraviti, dobe vtis, da izžareva iz njega nekaj trdega. Skorja je res izredno trda, notranjost je pa tako mehka, da se je sramuje in noče, da bi jo ljudje opazili. Prepričan je, da bo spreobrnil svet. Če je postavljeno vse na glavo, še vedno upa, da bo v zadnjem hipu vse rešil.

Nikoli ne miruje, ne privoščiti si pravega počitka, ker nima časa. Omaguje pod težo dela in desno oko mu je že močno opečalo. Hojo je zanemaril, ker vedno le se-

na mah pokvari vse, kar je bil dobrega napravil.

— Kaj pričakujete od tega mo-a v bližnji bodočnosti?

— Že več let ve, da mu preti nevarnost. Vidi jo v duhu pred seboj. Čuti, da lahko pokrene nekaj velikega, pri tem pa propada. Zase noče ničesar doseči, temveč vse za idejo, ki za njo živi. Bliza se silni nevihti, ki se iz nje njegovi klici na pomoč ne bodo več slišali.

— Ali bo umrl Gandhi kot zmagovalce? Ali bo doživel uresničenje svoje ideje?

Gandhi ve, da bo nekega dne umrl za svojo idejo kot mučenik. Toda za to se ne zmeni. Kristus je bil križan. Vedel je, kaj mu preti. Tako ve tudi Gandhi, kaj ga čaka. Zakone pozna in ve, da mu preti po zakonu to in to in vendar ga krši.

PODMORNICA ZA ARGENTINO

Tarent, Italija, 31. oktobra. — V Italiji zgrajena podmornica "Santa Fe" je bila včeraj oficijelno izročena argentinski mornarici. V kratkem bosta zgrajeni še dve. Ko je bila razvita na podmornici argentinska zastava, je admiral Pedro Gully, načelnik argentinske mornariške misije trikrat vzliknil: — Živela Italija!

Litvanski kapitalist odide iz Dubrovnika.

Litvanski kapitalist Zindim, ki si je postavil v Dubrovniku krasno vilo "Seherizado" je te dni s Semmeringa prispel v Dubrovnik.

da proda svojo vilo. Zindim je z velikim kapitalom angažiran pri "Dubrovaški rivijeri", ki namerava sedaj likvidirati.

VELIK BOŽIČNI IZLET V JUGOSLAVIJO (preko Cherbourga) na največjem Cunard. ovem ekspresnem parniku BERENGARIA dne 26. Novembra Vkrcaje v petek zvečer. Pod osebnim vodstvom Mr. M. S. EKEROVIČA in dne 14. Decembra pod osebnim vodstvom Mr. A. MARKUSA Omenjene dni bo potovalo dosti naših rojakov, in Cunard črta si seveda prizadeva, da bo uspešna kakor v preteklosti, ter vam jamči udobnost, potrebo in dobro domačo kuhinjo. Zajamčite si prostor takoaj. Obrnite se na svojega lokalnega agenta ali na LEO ZAKRAJŠEK General Travel Service, Inc. 1359 Second Ave., New York METROPOLITAN TRAVEL BUREAU (Frank Sakser) 216 W. 18th St., New York CUNARD LINE 25 Broadway New York

- SHIPPING NEWS
2. novembra: Roma v Genoa, Manhattan v Havre, Albert Ballin v Cherbourg
3. novembra: Dresden v Bremen
4. novembra: Majestic v Cherbourg, Fenland v Havre, Statedan v Boulogne sur Mer, Aquitania v Cherbourg
5. novembra: Champlain v Havre
9. novembra: Pres. Roosevelt v Havre, Hamburg v Cherbourg
10. novembra: Berlin v Bremen, Conte Grande v Genoa
11. novembra: Homer v Cherbourg, Bremen v Bremen, Paris v Havre
12. novembra: Volendam v Boulogne sur Mer, Rex v Genoa
15. novembra: Leviathan v Cherbourg in Bremen
16. novembra: Vulcania v Trst, Deutschland v Cherbourg
18. novembra: Olympic v Cherbourg, Europa v Bremen
21. novembra: St. Louis v Cherbourg, Pres. Harding v Havre
24. novembra: Gen von Steuben v Bremen
25. novembra: Berengaria v Cherbourg
26. novembra: Champlain v Havre, Augustus v Genoa, Majestic v Cherbourg
29. novembra: Bremen v Bremen
30. novembra: New York v Cherbourg, Manhattan v Havre, Statedan v Boulogne sur Mer
1. decembra: Stuttgart v Bremen
2. decembra: Homer v Cherbourg
3. decembra: Rex v Genoa
5. decembra: Saturnia v Trst
7. decembra: Europa v Bremen, Pres. Roosevelt v Havre
8. decembra: Berlin v Bremen
9. decembra: PARIS (BOŽIČNI IZLET) Havre, Albert Ballin v Cherbourg, Olympic v Cherbourg
10. decembra: Roma v Genoa
13. decembra: Hamburg v Cherbourg
14. decembra: Majestic v Cherbourg, Berengaria v Cherbourg, Conte di Savoia v Genoa
15. decembra: Bremen, Leviathan v Cherbourg in Bremen
21. decembra: Pres. Harding v Havre, Deutschland v Cherbourg
22. decembra: Dresden v Bremen
23. decembra: Champlain v Havre, Homer v Cherbourg
27. decembra: Europa v Bremen
29. decembra: New York v Cherbourg, Manhattan v Havre
30. decembra: Olympic v Cherbourg

V JUGOSLAVIJO (preko Havre) Na Hitrem Ekspresnem Parniku PARIS 11. NOVEMBRA 5. Decembra — 20. Januarja CHAMPLAIN 26. Novembra — 23. Decembra LAFAYETTE 5. Januarja — 28. Januarja NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente French Line 19 STATE STREET, NEW YORK CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH SLOVENE BEARINGS) Bize same \$2. — Narodite ga pri KNJIGARNI 'GLAS NARODA' 216 West 18th Street, New York City

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU (FRANK SAKSER) 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE